

**Inbreng
Internetconsultatie**

Aan	Tweede Kamer der Staten-Generaal	Nummer	PA2018/06-02
C.c.	De heer S.P.R.A. van Weyenberg	Datum	25 juni 2018
Van	Pensioenfonds Zorg en Welzijn	Telefoonnr	030-2779959
Onderwerp	Initiatiefwet Van Weyenberg inspraak verantwoord beleggen		

Graag maakt Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW) van de mogelijkheid gebruik te reageren op de op 28 mei 2018 gepubliceerde internetconsultatie over de initiatiefwet Van Weyenberg tot het vergroten van inspraak voor pensioenfondsdeelnemers over het uitsluitingenbeleid en het verantwoord beleggingsbeleid.

PFZW wil haar waardering uitspreken voor het initiatief van de heer Van Weyenberg, te meer daar het hier handelt om het stimuleren van betrokkenheid bij verantwoord beleggen. Ook PFZW acht dit van groot belang. PFZW heeft verantwoord beleggen hoog in het vaandel. Dat blijkt onder andere uit het feit dat ons fonds door de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO) elf jaar op rij is verkozen tot het meest duurzame pensioenfonds van Nederland.

PFZW kent al adviesrecht ten aanzien van beleid verantwoord beleggen

Het doel van dit initiatief wetsvoorstel is het vergroten van de invloed van deelnemers bij verplichtgestelde pensioenfondsen, waar het gaat om het beleid verantwoord beleggen. De betrokkenheid van pensioenfondsdeelnemers bij het beleid verantwoord beleggen acht ook PFZW van groot belang. Dat blijkt onder andere uit het feit dat ons fonds nu al een adviesrecht van het verantwoordingsorgaan kent op dit vlak. De taken en bevoegdheden van het wettelijke verantwoordingsorgaan wordt bij PFZW ingevuld door de Pensioenraad. Deze taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in artikel 18 van onze Statuten.

Artikel 18, derde lid, sub I stelt:

3. De Pensioenraad wordt in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over elk door een daartoe bevoegd orgaan van het fonds voorgenomen besluit tot:

1. het vaststellen of wijzigen van het beleid met betrekking tot maatschappelijk verantwoord beleggen;

Dit is tevens op onze website terug te vinden:

<https://www.pfzw.nl/Documents/brochures-werkgevers/Statuten-en-reglementen-2018-april-interactief.pdf>

Betrokkenheid deelnemers bij verantwoord beleggen

Wij proberen zeer transparant te zijn over hoe ons fonds omgaat met verantwoord beleggen. Zodat niet alleen onze eigen deelnemers, maar ook andere belanghebbenden hiervan kennis kunnen nemen. Wij geven hieraan invulling door onder meer uitleg en inzicht te geven op onze website.

U kunt dit vinden op:

<https://www.pfzw.nl/over-ons/over-ons/pensioenbeleggen/Paginas/wij-beleggen-duurzaam.aspx>

Open over uitsluitingen

Al sinds 1985 kent PFZW een uitsluitingenbeleid. Ook hierover zijn we transparant. Wij publiceren de uitsluitingenlijst op onze website, zodat ook op dit vlak deelnemers en andere belanghebbenden hiervan kennis kunnen nemen. Dat het bestuur van PFZW de mening van haar deelnemers betreft bij de besluitvorming blijkt ook uit de uitsluitingen van ons fonds. Deze sluiten ook nauw aan op de identiteit van de sector zorg en welzijn. Zo sluit PFZW onder andere al lange tijd controversiële wapens (zoals nucleaire wapens, clusterbommen en landmijnen) en sinds enkele jaren ook tabak uit.

Deze informatie is terug te vinden op:

<https://www.pfzw.nl/over-ons/over-ons/pensioenbeleggen/wij-beleggen-duurzaam/Paginas/wij-durven-grenzen-te-stellen.aspx>

'Checks & balances': bewaar balans in 'governance' van pensioenfonds

Dit initiatief wetsvoorstel gaat echter nog een stap verder. Het introduceert een goedkeuringsrecht van het verantwoordingsorgaan op de uitsluitingenlijst. PFZW ziet het uitsluitingenbeleid als een integraal onderdeel van het beleid verantwoord beleggen. De uitsluitingenlijst zien wij als een nadere invulling van het uitsluitingenbeleid. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de invulling van dit beleid.

Met de komst van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen is naast het verantwoordingsorgaan ook een Raad van Toezicht ingesteld. De Raad van Toezicht ziet toe op algehele bestuurlijke besluitvorming en legt op zijn beurt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan. Met deze aanpassing is een delicate balans ontstaan binnen de governance structuur van pensioenfondsen met een paritair bestuur. Het idee om een goedkeuringsrecht toe te kennen aan het verantwoordingsorgaan ten aanzien van de praktische invulling van de uitsluitingenlijst doorkruist de 'checks and balances'. Het bestuur van PFZW acht derhalve dat het initiatief wetsvoorstel hier conflicteert met de rol van de Raad van Toezicht in combinatie met de rol van het verantwoordingsorgaan.

Cijfers ter onderbouwing al 'outdated' voor inwerking treden wetsvoorstel

Ter onderbouwing van de noodzaak van dit wetsvoorstel haalt de indiener enkele externe bronnen aan, waaronder VBDO en I&O Research. De publicaties en onderzoeken waarnaar wordt verwezen, dateren echter uit 2014 en 2015. Graag wijzen wij erop dat er juist de laatste drie jaar veel ontwikkeling gaande is rondom verantwoord en duurzaam beleggen door pensioenfondsen. Zo is bijvoorbeeld de pensioensector met de SER en NGO's in gesprek over een IMVO convenant. Daar wordt nadrukkelijk naar mensenrechten gekeken.

Meer specifiek wijst de indiener van dit wetsvoorstel op pagina 4 van de Memorie van Toelichting ter onderbouwing van dit wetsvoorstel erop dat: "op dit moment 80% van de pensioenfondsen in tabak belegt, terwijl 80% van de deelnemers hier tegen is." Dit zou blijken uit onderzoek van I&O Research. Ook dit onderzoek dateert uit 2015. Graag verwijzen wij hier ook naar de ontwikkeling bij ABP. Dat fonds heeft op 11 januari 2018 aangekondigd de producenten van tabak en kernwapens te gaan uitsluiten. In de wetenschap dat ABP (2,9 miljoen deelnemers) en PFZW (2,7 miljoen deelnemers) als twee grootste fondsen van Nederland samen circa 5,6 miljoen deelnemers vertegenwoordigen, valt met grote zekerheid vast te stellen dat de percentages die de indiener aanhaalt als onderbouwing op zeer korte termijn compleet anders liggen.

In conclusie

- PFZW ziet het uitsluitingenbeleid als een integraal onderdeel van het beleid verantwoord beleggen. De uitsluitingenlijst is een nadere invulling van dit uitsluitingenbeleid. Die praktische invulling kan op dagelijkse basis veranderen en vergt tegelijkertijd een brede bestuurlijke afweging. Daarvoor is het bestuur eindverantwoordelijk. Een goedkeuringsrecht op dit vlak doorkruist de balans in 'checks and balances' en wordt derhalve niet passend geacht in de huidige 'pension fund governance' structuur.
- PFZW hecht desalniettemin grote waarde aan verantwoord beleggen, alsmede betrokkenheid van deelnemers hierbij. Het verantwoordingsorgaan speelt daarin een belangrijke rol.
- PFZW kent al een adviesrecht voor het verantwoordingsorgaan ten aanzien van het beleid verantwoord beleggen. Een wettelijke bepaling op dit vlak maakt voor ons fonds geen verschil.

Nader overleg en nadere informatie

Uiteraard zijn wij graag bereid nader met u in gesprek te gaan over uw initiatief. Voor nadere informatie of het inplannen van een bespreking kunt u contact opnemen met:

drs. W.H.C. (Wouter) Thalen
manager public affairs

Email: wouter.thalen@pfzw.nl